

Fotografia de portret

Portretul fotografic este o reprezentare a unei persoane printr-o imagine fotografica în care expresia și fața acesteia sunt predominante. Pe de altă parte, portretul devine reprezentarea anumitor trăsături ale subiectului, așa cum le vede fotograful. Scopul portretului este să ne transmită starea și detalii despre personalitatea subiectului. Din acest motiv, portretul nu ar trebui să fie un instantaneu, ci o imagine compusă în care persoana are o postură statică. De asemenea, o astfel de imagine înfățișează adeseori o persoană care privește direct la cel ce îi realizează portretul, creând o legătură specială cu privitorul.

Când realizăm un portret, lumina, compoziția și impresia generală a mediului joacă un rol important. Elementele ce înconjoară subiectul pot face o imagine mai atragătoare sau o pot încărca cu detalii care ne vor distrage atenția de la ceea ce este important. **De fapt, portretul ar trebui să fie rezultatul unui studiu asupra trăsăturilor individuale ale personajului, dar și asupra mediului.**

În fotografie, încă de la începuturi, oamenii și-au făcut portrete, fie de familie, fie pentru reprezentarea unor evenimente importante din viața lor, ceea ce a dus la dezvoltarea acestei laturi a fotografiei și apariția studiourilor.

Unul dintre cele mai vechi portrete fotografice cunoscute este cel realizat de **Joseph Draper** din New York, în 1839 sau 1840 – portretul surorii sale, **Anna Katherine Draper**.

Iar când vorbim despre portret în fotografie este musai să îl amintim și pe **Felix Nadar** (pe numele lui adevărat Gaspard Félix Tournachon), căruia i se datorează unele din cele mai celebre portrete fotografice ale personalităților de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Echipament – cu ce e indicat să fotografiezi portrete?

1. Aparatul foto

În general, am putea spune că orice aparat este bun pentru fotografia de portret, atâta timp cât știm exact ce putem face cu el pentru a obține rezultatul dorit. Este bine însă de știut care sunt limitările date de echipamentul foto și posibilitățile pe care acesta ni le poate oferi.

Caracteristicile pe care un aparat foto ar trebui să le îndeplinească, pentru a putea fi folosit la fotografia de portret:

- *să permită vizualizarea prin obiectiv și să aibă un expometru intern*
- *să aibă obiective interschimbabile pentru a ne oferi o manevrabilitate totală în privința încadrării*
- *să poată închide diafragma la valoarea aleasă pentru verificarea profunzimii de câmp*
- *să ofere posibilitatea fotografierii în format RAW*
- *să poată fotografia cu mai multe cadre pe secundă pentru a surprinde acțiunea*
- *să aibă un minim de 10 megapixeli, mai ales dacă vrei să imprimați imaginile în format mai mare*

Tipul de cameră foto care include toate cerințele de mai sus poate fi un echipament DSLR, fie camere semiprofesionale sau profesionale. Cele din ultimele categorii sunt

cele mai recomandate. Gama echipamentelor foto se poate extinde și către **aparatele mirrorless** (mai ales în ultima vreme) și mai departe către **aparatele pe film pe format de 35mm, format mediu și lat**, care oferă posibilitatea realizării mai multor experimente tehnice și obținerea unor efecte mai speciale.

2 Obiectivele

Dacă în fotojurnalism se recomandă utilizarea obiectivului fix de 35 mm, în portretistică, **cele mai utilizate obiective sunt cele de 50mm și 85mm**, întrucât acestea îți permit apropierea de subiect. Într-un obiectiv de 85mm o să ai în cadru în special capul și umerii subiectului, în timp ce prin cel de 50mm vei putea fotografia de la talie sau bust în sus. Atenție la deformări însă, dacă te apropii prea mult de subiect cu un obiectiv de 50mm.

După cum poți observa, alegerea obiectivelor se face în funcție de ceea ce fotografiem. Normal că, de cele mai multe ori, ești limitat de obiectivul pe care îl ai, însă dacă știi ce îți dorești să fotografiezi vei putea alege obiectivul potrivit.

Obiectivul de 50mm

Acest obiectiv se poate găsi atât cu diafragmă f/1.4, cât și cu f/1.8, cel din urmă fiind mai accesibil. Abordarea printr-un astfel de obiectiv fix, va fi foarte asemănătoare cu cea pe care o percepem noi când privim în jur.

Puncte forte:

- *permite fotografierea în condiții de iluminare mai slabă, datorită diafragmei foarte deschise*

- creează un efect de bokeh (modul cum este redată neclaritatea fundalului) frumos, conferind un aspect mai artistic portretului
- este indicat pentru portretul general și cele în plan american, deoarece o apropiere mai mare față de subiect ne va crea o ușoară deformare

Obiectivul de 85mm

Obiectivul de 85mm se găsește cel mai adesea cu diafragma f/1.8 dar și cu f/1.4 și îți oferă o perspectivă considerată de cei mai mulți dintre fotografi ca fiind cea mai adecvată pentru fotografia de portret. Putem spune că nu are deformări sesizabile, iar în același timp, obiectivul îți permite să stai la o distanță rezonabilă față de subiect.

Puncte forte:

- o bună separare a planurilor, punând subiectul mai bine în evidență
- permite fotografierea în condiții de iluminare slabă
- nu deformează și permite o distanță rezonabilă față de subiect, pentru a păstra intimitatea acestuia atunci când îl fotografiem.

Obiectivele între 100-300mm

Obiectivele care au distanța focală menționată mai sus (teleobiective) ne vor ajuta să ne apropiem foarte mult de subiect în cadru, comprimând și estompând în același timp fundalul. Există teleobiective și peste 300mm, însă folosirea lor pentru fotografia de portret nu este indicată, **exceptând portretele de sportivi, acțiune etc.**

Ca punct forte, teleobiectivele conferă o profunzime de câmp redusă, ajutându-ne foarte mult să estompăm detaliile din spatele subiectului

Puncte slabe:

- *Distanța mare față de subiect poate fi un inconvenient în anumite situații, limitând comunicarea cu subiectul*
- *Teleobiectivele luminoase sunt destul de scumpe, cele mai accesibile fiind cele cu diafragmă $f/4$, ce vor putea fi folosite doar în condiții de lumină bună.*

Ca în orice alt gen de fotografie, și în fotografia de portret poți încerca abordări diverse, orice obiectiv dovedindu-se util dacă este utilizat în mod creativ.

Incadrarea în fotografia de portret

Planul ne ajută să amplasăm subiectul în cadru și reprezintă cantitatea de spațiu pozitiv sau negativ dintr-o imagine. În fotografia de portret, cel mai des întâlnim următoarele planuri:

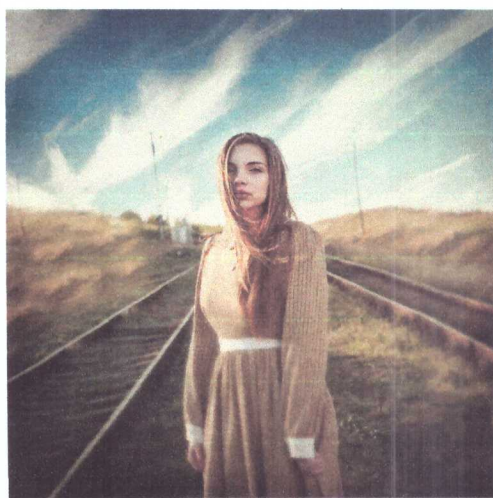
1 Planul general

(c) Cristina Venedict

Acest plan se referă la fotografiile în care subiectul este redat în întregime, în mediul în care își desfășoară activitatea. Este cel mai des întâlnit în portretul documentar, unde majoritatea fotografiilor sunt realizate în format orizontal, pentru a cuprinde mai mult din mediul subiectului, înfățișându-l într-o anumită situație, la un anumit moment în timp.

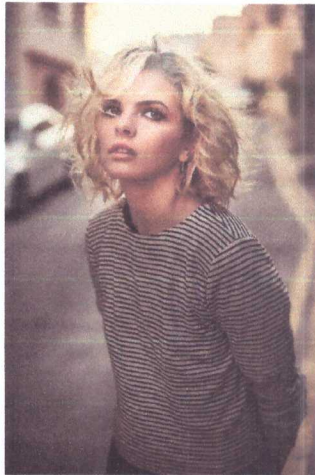
2 Planul american

(c) Cristina Venedict

Acest plan a apărut inițial în filmele americane de tip westren, subiectul fiind încadrat de la cap până sub genunchi, pentru a concentra atenția către arma acestuia. Acest plan poate fi reprezentat și de o încadrare un pic peste genunchi.

3 Planul mediu

(c) Cristina Venedict

Acest plan poate fi redat în principiu printr-o încadrare până în zona bustului, ce poate să coboare însă până spre coapse. Atenție la poziția mâinilor în acest tip de portret, pentru a nu fi tăiate exact de la încheietură. Ca să eviți o astfel de situație, ai grijă la gestică personajului, ridicând mâinile și punându-le în valoare într-un mod creativ.

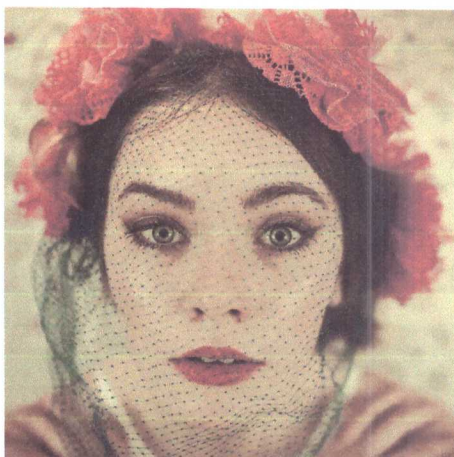
4 Prim-planul

(c) Cristina Venedict

Prim-planul este adesea confundat cu însuși cuvântul portret, întrucât este reprezentat prin chipul subiectului și o parte a bustului. Abordarea de acest tip ne va direcționa privirea spre fizionomia personajului, forma feței, a buzelor și a nasului, ochii, asupra ridurilor de expresie, punând accentul atât pe emoții, cât și pe poveștile trăite de-a lungul timpului.

5 Gros-plan

(c) Cristina Venedict

Acest mod de încadrare cuprinde doar chipul personajului fotografiat, fața reprezentând cea mai mare parte din cadru, uneori fiind redată chiar fără bărbie sau fără frunte. Planul este folosit adesea la reprezentarea portretelor *beauty*, unde se pune un accent important pe machiaj.

6 Planul detaliu

(c) Monica Lazăr

Când vrem să evidențiem un plan chiar mai restrâns decât gros-planul, putem apela la planul detaliu. Acesta ne permite să redăm anumite detalii ale subiectului cum ar fi ochii, buzele, mâinile, picioarele, degetele, gâtul, etc. De obicei se limitează ceea ce vede

privitorul și poate fi folosit pentru a reda emoția sau dramatismul subiectului printr-un zâmbet, un rid, o lacrimă etc.

Unghiuri

Prin intermediul unghiului ne poziționăm față de subiect, iar în funcție de acesta vom dezvălui privitorului experiențe și emoții diferite. Fiecare unghi de abordare în parte va avea un impact diferit asupra privitorului și a modului în care acesta percepe subiectul și scena fotografiată.

1 Plonje

Plonjeul este o metodă de fotografiere sau filmare dirijată de sus în jos (punctul de stație al aparatului este mult mai sus decât subiectul fotografiat, filmat). Această abordare deformează perspectiva, strivind personajul și făcându-l să pară mai mic. În cazul în care modelul este în picioare, se poate observa că picioarele sunt micșorate vizibil în comparație cu restul corpului.

2 Racursi

Acest unghi de abordare este practic opusul plonjeului, adică implică fotografierea de jos în sus, subiectul căpătând în acest caz mai multă forță și înălțime decât are în realitate. Personajul capătă o aură de superioritate și putere.

3 La nivelul privirii

Cel mai întâlnit unghi de fotografiere, unghiul de la nivelul privirii plasează subiectul la egalitate cu privitorul, astfel încât nu vei influența cu nimic statura personajului și nu vei avea o perspectivă deformată.

Sfaturi – la ce să fim atenți

1 Lumina și fundalul

Lumina naturală este mult mai oportună captării tonurilor pielii, dar și a întregii game de culori din care se compune subiectul. Cel mai bun moment pentru a face o fotografie de portret ar putea fi în timpul zilei, afară, într-un moment în care poți valorifica la maximum lumina soarelui.

Vei dori să găsești o locație în care lumina să cadă pe subiect dintr-o parte.

Dacă faci fotografia cu soarele în spatele subiectului, vei obține de cele mai multe ori doar o siluetă a persoanei. Ai putea însă să folosești o blendă, situație în care rezultatul obținut va fi bun. Încearcă să eviți fotografierea cu soarele bătând direct pe fața subiectului, pentru că te poți trezi cu culori distorsionate și cu imagini supra-expuse. De asemenea, te poți folosi de lumină pentru a contura doar anumite trăsături ale subiectului.

Orice fotografie care are ca centru de interes o persoană, ar trebui să utilizeze un fundal subtil, care să nu distragă atenția de la subiect. Intenția unei fotografii-portret este de a capta figura subiectului, așa că asigură-te că faci fotografiile astfel încât compoziția să nu implice diminuarea importanței acesteia. Alege un fundal care să fie constituit în principal din culori ne-țipătoare sau elemente prea aglomerate.

2 Ochii

Dintre toate trăsăturile feței, ochii sunt cei mai importanți pentru portret, întrucât prin intermediul privirii transmitem cel mai adesea emoțiile. Chiar și o schimbare subtilă a privirii va induce mai departe expunerea unor sentimente și emoții diferite.

Fotografia de portret este cea care transmite un mesaj folosindu-se întotdeauna de un subiect uman, de un zâmbet, o stare de spirit și o pereche de ochi. La final, dincolo de echipament, planuri, unghiuri sau lumină, fotografia de portret înseamnă emoție. **Înseamnă interacțiune între fotograf și model, comunicare și poveste.**

Bibliografie

Fotografia de portret-echipament, lumină și încadrare - F64 Blog

Temă săptămâna 04-08 mai: Portret sau Selfie - Cu mască (de protecție)

Sunt recomandate gros-planuri sau planuri detaliu.

Vă rog să trimiteți pe grupul WhatsApp din care faceti parte, patru imagini cu voi purtând masca de protecție sau cu cineva din casă, imagini captate pe camera foto sau pe telefon. Dacă considerați, puteți face retușuri prin programe de editare sau pe telefon.